

Les Infermeres de Família i Comunitària de Catalunya exigeixen el desenvolupament de la categoria professional

L'Atenció Primària de Salut (APS) és essencial i es fonamenta en el concepte integral de salut, que inclou tots els determinants socials de manera que contribueix a resoldre les necessitats de les persones des de la proximitat, atenent la realitat del seu entorn. En la situació de pandèmia del SARS-CoV-2 que hem viscut, s'ha vist amb claredat com és de necessària l'aportació específica de les professions especialitzades en l'atenció a les famílies i comunitats per la seva orientació salutogènica, centrada en la persona, integrada i deliberativa en la presa de decisions compartides. Professionals que tenen cura de la protecció i promoció i que com a valor principal garanteix la qualitat de l'atenció i fomenta la participació ciutadana com un instrument per afavorir l'apoderament de les comunitats. La crisi sociosanitària, socioeconòmica i la ràpida i inesperada transmissió d'aquesta infecció per la COVID-19 actual ha evidenciat que les competències avançades de les Infermeres de Família i Comunitària (IFiC) amb habilitats i coneixements relacionats amb la salut pública, epidemiologia, les desigualtats de salut de gènere i l'enfocament biopsicosocial de la seva especialitat, les situa en un espai on l'especialitat és imprescindible en benefici de la població de la qual són referents.

La singularitat de l'APS requereix infermeres amb la formació específica: de l'especialitat d'IFiC, la formació continuada i l'experiència que assegura que les infermeres puguin proporcionar cures de màxima seguretat i qualitat a les persones, famílies i comunitats.

Mentre que en altres Comunitats Autònomes la categoria professional d'IFiC ja ha estat desenvolupada, a Catalunya, aquest procés no s'ha produït, tot i els molts **posicionaments** i **peticions** realitzades els últims anys, que es detallen a continuació, no han reeixit.

- [Invisibilitat de les infermeres en les estratègies d'Atenció Primària proposades per l'ICS](#)
- [Es constitueix la Taula Infermera d'Atenció Primària TIAP](#)
- [La Taula Infermera de l'Atenció Primària \(TIAP\) disconforme amb l'Acord de Mobilitat de llocs de treball de l'ICS](#)
- [Presca de posició davant del moviment de Rebel·lió Atenció Primària](#)
- [Presca de posició del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona en relació a la proposta de prova pilot de lideratge professional i autonomia de gestió a l'atenció primària de l'Institut Català de la Salut](#)
- [Posicionament del COIB entorn al Concurs de mobilitat voluntària de l'Institut Català de la Salut](#)
- [Infermeres reclamen el reconeixement professional de les especialitats d'infermeria en les convocatòries de llocs de treball en centres públics i privats](#)

- [La proposta del Ministeri de Sanitat sobre les especialitats aixeca rebuig entre les infermeres](#)

No entenem quin és el motiu per què les infermeres que ja són especialistes no puguin gaudir de la categoria que els hi correspon. Fa ja 8 anys que ens trobem sense la voluntat política de categoritzar els llocs específics de les IFiC.

Una situació que ha estat reivindicada en múltiples ocasions per les societats científiques i pels col·legis professionals d'Infermeres i Infermers de Catalunya i que ha comportat problemes, com per exemple: política de mobilitat d'infermeres entre àmbits, moltes de les IFiC han estat desplaçades a l'hospital, i moltes infermeres amb competències en l'àmbit hospitalari han estat traslladades a l'APS. Aquesta mobilitat entre àmbits tan diferents, sense aplicar cap mena de criteri de mobilització basada en competències, comporta riscos de seguretat per la persona atesa, per la mateixa infermera, a més d'una ineficiència del sistema.

En 2005 es va reconèixer l'especialitat d'IFiC i al maig del 2011 s'inicia la formació de les primeres Infermeres Interno Residents (IIR). A hores d'ara s'han format 8 promocions a Catalunya amb més de 260 IFiC.

A Catalunya s'han acreditat de forma progressiva més Unitats Docents Multiprofessionals d'Atenció Familiar i Comunitària i cada any s'ofereixen de forma molt discreta més places per a la formació d'especialistes, però, en canvi, no s'ha avançat en la catalogació de llocs de treball en els quals es poden incorporar les IFiC després d'acabar la formació especialitzada.

El Real Decreto 450/2005 de 22 d'abril sobre Especialitats d'Infermeria, s'ha executat parcialment i amb dilatació de termes inexplicables, com en el cas de la prova de la competència per la via excepcional d'IFiC. Des de fa més de 10 anys moltes infermeres que treballen a l'APS estan esperant la realització de la prova. Aquestes infermeres no tenen la titulació acreditada però si les competències, sent les que sostenen des de fa anys l'atenció primària i la formació especialitzada.

A més, fruit d'aquesta dilatació de termes inexplicables, moltes infermeres s'han format i han estat treballant a l'APS i han desenvolupat les competències necessàries i haurien de poder accedir a la prova de la competència, per tant caldria que el Ministeri actualitzés els requisits assolits des de l'última data sol·licituds (22 de març de 2011) fins l'actualitat.

Són nombrosos els discursos de polítics i gestors sobre la importància de les IFiC però tot queda en paper mullat si no es tradueix en accions concretes: més infermeres, en nombre i en reconeixement de l'especialitat. Cal que la voluntat política aportï solucions a curt, mitjà i a llarg termini per endreçar la situació actual i que es generi un acord que eviti les iniquitats de les condicions laborals i els accessos als llocs de treball específics, que tinguin en compte el perfil competencial i que es materialitzi la creació de la categoria professional.

Des de COIB i l'AIFiCC ens oferim a participar en l'elaboració d'aquestes solucions per a posar les bases en la creació de llocs de treball d'IFiC i al càlcul de les necessitats a mitjà termini del nombre de places d'IFiC que la població de Catalunya necessita.

Barcelona, 2 de juny de 2020.

Junta Directiva de l'AIFiCC i Vocalia d'Infermeria Familiar i Comunitària del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona.